

IZPLAČILO DIVIDEND PO 1. MAJU 2004

Pojasnilo DURS, št. 42301-00044/2004, 18. 6. 2004

Zavezanec navaja, da bo banka na podlagi sklepa skupščine v začetku junija začela izplačevati dividende. V zvezi z izplačili dividend se od 1. maja 2004 uporablja nov Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Ur. l. RS št. 40/04, v nadaljevanju ZDDPO-1) in v zvezi s tem se zavezancu postavljajo določena vprašanja, zato prosi za naše mnenje. Glede izplačila dividend po 1. maju 2004 se uporabljajo določbe 68. člena (davčni odtegljaj) in 69. člena (obdavčenje, ki velja za matične družbe in odvisne družbe iz različnih držav članic EU) ZDDPO-1. Od določb po Zakonu o davčnem postopku (Ur. l. RS, št. 54/04, v nadaljevanju ZDavP-1), ki urejajo davčni odtegljaj, pa se od 1. maja 2004 uporabljajo le določbe 358. člena (postopek v zvezi z obdavčenjem, ki velja za matične družbe in odvisne družbe iz različnih držav članic EU) in določbe 359. člena, ki ureja vračilo plačanega davka v primerih, ko se naknadno izpolni pogoj iz 2. točke prvega odstavka 69. člena ZDDPO-1, kar je opisano v nadaljevanju. Iz navedenega sledi, da za izplačila dividend v obdobju od 1. maja 2004 do konca leta 2004 banka ni dolžna predložiti obračuna davčnega odtegljaja po določbah 356. člena in pisno poročati davčnemu organu v primerih, ko ni davčnega odtegljaja.

V zvezi z vprašanjem, ali je banka kot izplačevalec dividend dolžna pred njihovim izplačilom pridobiti davčne številke rezidentov, ki jim bodo dividende izplačane, menimo, da jih mora pridobiti, sicer je v skladu z določbo prvega stavka 68. člena ZDDPO-1 dolžna odtegniti 25 % davek od izplačanih dividend.. V drugem odstavku 68. člena je namreč določeno, da se davek ne izračuna, odtegne in plača od dohodkov iz prvega odstavka 68. člena, med katere spadajo med drugim tudi dividende, ki so izplačane:

- Sloveniji ali samoupravnim lokalnim skupnostim v Sloveniji,
- Banki Slovenije,
- zavezancu rezidentu, ki izplačevalcu sporoči svojo davčno številko,
- zavezancu nerezidentu, ki je zavezan za davek od dohodkov, ki jih dosega z aktivnostmi v poslovni enoti ali preko poslovne enote v Sloveniji, in izplačevalcu sporoči svojo davčno številko, če gre za dohodke, plačane tej poslovni enoti.

Pravilna je zavezančeva trditev, da se davek izračuna, odtegne in plača po stopnji 25 % od dividend, izplačanih rezidentu, ki ni zavezanec za davek po ZDDPO-1.

Če pa gre za izplačila dividend v tujino, se na podlagi določbe drugega odstavka 89. člena ZDDPO-1 za ta izplačila za obdobje od 1. maja do 31. decembra 2004 odtegne, obračuna in plača davek po stopnji 15 %, razen če gre za primere, ko so izpolnjeni pogoji iz:

1. 69. člena ZDDPO-1 ali
2. če je v mednarodnih pogodbah o izogibanju dvojnemu obdavčevanju določena nižja stopnja obdavčitve.

Ad 1. Na podlagi določb 69. člena ZDDPO-1 se davek ne odtegne od izplačil dividend in dohodkov, podobnih dividendam, ki se razdelijo osebam, ki imajo eno od oblik, za katere se uporablja skupen sistem obdavčenja, ki velja za matične družbe in odvisne družbe iz različnih držav članic EU, in jih določi minister, pristojen za finance, pod pogoji, navedenimi v 69. členu.

Podrobnejše pogoje, kdaj se pri obdavčenju, ki velja za matične družbe in odvisne družbe iz različnih držav članic EU, davek ne odtegne, določa Pravilnik o izvajanju zakona o

davku od dohodkov pravnih oseb (Ur. l. RS št. 49/04; v nadaljevanju pravilnik) v členih od 8 do 11. V prvem odstavku 8. člena je določeno, da mora biti udeležba prejemnika dividend v izplačevalcu neposredna, v drugem odstavku pa je določeno, kako se računa 24 mesečna udeležba matične družbe v odvisni družbi. V 9. členu so določene oblike družb, ki jih je predpisal minister za finance, v 10. členu pa vrste davkov, za katere mora biti prejemnik zavezanec in jih je določil minister za finance.

Pri tem je potrebno dodati, da se v skladu z določbo drugega odstavka 69. člena ZDDPO-1 dividenda brez obveznosti davčnega odtegljaja izplača tudi osebi, ki še ni izpolnila pogoja glede časa trajanja udeležbe (24 mesecev), izpolnjuje pa ostale predpisane pogoje, da se davek ne odtegne, če izplačevalec dividende ali posrednik za zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti izroči ustrezno bančno garancijo pristojnemu davčnemu organu. Davčni organ lahko unovči garancijo, če prejemnik dividende ni obdržal 24 mesecev najnižje udeležbe. Garancija poteče s potekom 24 mesecev razpolaganja z najnižjo udeležbo. Katere sestavine mora imeti bančna garancija ter kako se izračuna garantirani znesek, določa 11. člen pravilnika.

V skladu s 358. členom ZDavP-1 mora plačnik davka v primeru, ko se davek od dividend in dividendam podobnih dohodkov v skladu z 69. členom ZDDPO-1 ne odtegne, davčnemu organu za vsako izplačilo posebej v 15 dneh predložiti:

- dokazilo o rezidentstvu prejemnika za davčne namene v času izplačila,
- dokazilo o izpolnjevanju pogojev iz 3. a in 3. c točke prvega odstavka 69. člena ZDDPO-1 v času izplačila,
- dokazilo o minimalni neposredni udeležbi po 1. točki prvega odstavka 69. člena ZDDPO-1 in trajanju udeležbe iz 2. točke prvega odstavka 69. člena ZDDPO-1 v času izplačila.

Ad 2. Tretji odstavek 68. člena ZDDPO-1, ki je določal način ravnanja v primerih, ko je v mednarodnih pogodbah o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka določena drugačna davčna stopnja, kot je določena v prvem odstavku tega člena, je na podlagi tretjega odstavka 407. člena ZDavP-1 prenehal veljati z dnem uveljavitve tega zakona.

V skladu z 32. členom Zakona o davku od dobička pravnih oseb (Ur. l. RS, št. 14/03 - u.p.b.; v nadaljevanju ZDDPO) mora izplačevalec dividend ob izplačilu v tujino obračunati in plačati posebno akontacijo po stopnji 15 %, če ne gre za primer obdavčitve, ki velja za matične družbe in odvisne družbe iz različnih držav članic EU.

Na podlagi določb sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčevanja je pristojni organ za izvajanje sporazumov Ministrstvo za finance. V skladu z dosedanjimi pojasnili je potrebno vlogo za izdajo potrdila o izpolnjevanju pogojev za vračilo davka na podlagi določb sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja poslati na Ministrstvo za finance. Ministrstvo za finance izdaja potrdila samo za vračilo davka po odbitku, ki jih uveljavljajo tuje pravne osebe. Za obračun davka tujih fizičnih oseb na podlagi sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčevanja so pristojni davčni uradi.

Vlogi za izdajo potrdila je potrebno priložiti:

- potrdilo tujega pristojnega organa, da je upravičenec za vračilo davka rezident tuje države pogodbenice v smislu določb sporazuma,
- izpis plačnika dividend iz sodnega registra (če je stopnja davka po sporazumu odvisna od kapitalskega deleža, mora biti iz izpisa razviden kapitalski delež upravičenca do vračila na dan izplačila dividend),

- izjavo upravičenca do vračila, da v Republiki Sloveniji nima stalne poslovne enote, če pa jo ima, pa mora priložiti izjavo, da dividende ne pripadajo stalni poslovni enoti,
- potrdilo pristojnega slovenskega davčnega urada o plačani akontaciji davka od dobička upravičenca do vračila,
- pooblastilo, če upravičenca v postopku za vračilo zastopa pooblaščenec.

Navedeno pojasnilo se smiselno upošteva v primeru izplačil dividend v prehodnem obdobju, in sicer do uveljavitve ZDDPO-1 in ZDavP-1 v celoti.